

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขา หัตถกรรม

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำไม้กวาดดอกหญ้า

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นางสมจันทร์ เพ็ญสุข

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๐๖ หมู่ ๔ ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ความเป็นมา แรงบันดาลใจ

เกิดจากความต้องการใช้ไม้กวาดใช้ชีวิตประจำวันกวาดพื้นบ้าน กวาดบริเวณต่างๆ เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อไม้กวาดมาก อีกทั้งในหมู่บ้านมีลำไม้ไผ่ที่พอจะทำได้เป็นด้ามไม้กวาดได้อยู่แล้ว ได้ความรู้มาจากการครูพักลักจำและเรียนรู้เองเพิ่มเติมจากสถานที่ต่างๆ ที่มีชื่อเสียง จึงเกิดการทำไม้กวาดไว้ใช้ในครัวเรือน โดยเริ่มจากคนในครอบครัวสอนให้ทำทำไม้กวาดเหลือใช้ก็แบ่งขายเพื่อนบ้าน แล้วขยายวงกว้างไปสู่ระดับตำบลและอำเภออื่นๆ เป็นการเพิ่มช่องทางการหารายได้อีกทางหนึ่งหลังจากการทำไร่ทำสวน

วัสดุและอุปกรณ์

๑. เข็มเย็บกระสอบ
๒. เชือกฟาง
๓. ไม้ไผ่ความยาวประมาณ ๘๐ ซม.
๔. ดอกหญ้า
๕. ตะปู ขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๒ ตัว
๖. เลนไค้ท

ขั้นตอนการทำไม้กวาด

๑. นำดอกหญ้ามาตีหรือฟาดให้ดอกมันร่วง
๒. ตัดโคนแข็งๆ ของดอกหญ้าออก และตัดให้เสมอกันเหมาะสมกับการทำไม้กวาด
๓. นำไม้ไผ่มาผ่าตรงปลายๆ เพื่อหนีบเชือกสำหรับมัดไม้กวาด
๔. เอาดอกหญ้าที่เตรียมไว้ มามัดเป็นกำเล็กๆ
๕. ใช้เชือกฟางหรือเชือกในลอนสอยเข้ากับเข็มเย็บกระสอบแล้วแทงเข้าตรง กลางมัดดอกหญ้า แล้วถักไปถักมา ประมาณ ๓-๔ ชั้นพร้อมทั้งจัดมัดดอกหญ้าให้แบนราบ ใช้มีดตัดโคนมัดดอกหญ้าที่ถักแล้วให้เสมอเป็นระเบียบสวยงาม
๑. ๖. นำตะปูมาตอกตรงกลางไม้กวาดเพื่อให้ไม้กวาดแน่น
๖. ใช้เลนไค้ททาบริเวณโคนไม้กวาด เพื่อให้กระชับและไม่หลุด

ข้อควรระวัง

การทำไม้กวาดต้องตัดก้านแข็งๆ ของดอกหญ้าออก เพราะก้านแข็งๆ มักจะหักง่าย ทำให้ไม้กวาดไม่ทนทาน

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขา หัตถกรรม

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำไม้กวาดทางมะพร้าว

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นางสมจันทร์ เพ็ญชุย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๐๖ หมู่ ๔ ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ความเป็นมา แรงบันดาลใจ

เกิดจากความต้องการใช้ไม้กวาดใช้ชีวิตประจำวันกวาดพื้นบ้าน กวาดบริเวณต่างๆ เสียค่าใช้จ่ายในการซื้อไม้กวาดมาก อีกทั้งในหมู่บ้านมีลำไม้ไผ่ที่พอจะทำได้เป็นด้ามไม้กวาดได้อยู่แล้ว ได้ความรู้มาจากการครูพักลักจำและเรียนรู้เองเพิ่มเติมจากสถานที่ต่างๆ ที่มีชื่อเสียง จึงเกิดการทำไม้กวาดไว้ใช้ในครัวเรือน โดยเริ่มจากคนในครอบครัวสอนให้หัดทำไม้กวาดเหลือใช้ก็แบ่งขายเพื่อนบ้าน แล้วขยายวงกว้างไปสู่ระดับตำบลและอำเภออื่นๆ เป็นการเพิ่มช่องทางการหารายได้อีกทางหนึ่งหลังจากทำไร่ทำสวน

รายละเอียดของภูมิปัญญา

วัสดุที่ใช้หาได้จากภายในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากการนำก้านมะพร้าวมาเหลาเอาใบออก ให้เหลือแต่ก้านแล้วนำมาผึ่งแดดประมาณ ๒-๓ วัน เตรียมด้ามไม้ไผ่ จากนั้นก็ดำเนินการถักซึ่งต้องใช้ความละเอียด ขั้นตอนการทำมีดังนี้

๑. นำก้านมะพร้าวที่เหลาและผึ่งแดดให้แห้งสนิท แล้วนำมามัดรวมกันเป็นมัดเล็กๆ ประมาณ ๖ มัด
๒. จากนั้นตัดโคนก้านให้เป็นระเบียบเสมอกัน ส่วนไม้ไผ่ที่เตรียมไว้ให้นำมาตอกตะปูบริเวณปลายไม้ ๒ จุด โดยแต่ละจุดควรถ่างกันประมาณ ๑๐ เซนติเมตร และที่สำคัญต้องตอกให้เหลือหัวตะปูโผล่ไว้ประมาณ ๑ เซนติเมตร แล้วนำเชือกหรือลวดมามัดกับหัวตะปูด้วย
๓. เสร็จแล้วให้เอาก้านมะพร้าวที่เราแบ่งไว้เป็นมัดๆ มาล้อมปลายด้ามไม้ไผ่ โดยให้โคนก้านสูงกว่าตะปูเล็กน้อย แล้วนำเชือกหรือลวดที่เราผูกติดกับหัวตะปูไว้ทั้งสองจุดมามัดรอบก้านมะพร้าวให้แน่นชิดติดกัน
๔. อาจมัดด้วยลวดทับอีกชั้นหรือตอกตะปูให้แน่น ป้องกันไม่ให้ทางมะพร้าวขยับขณะใช้งาน
๕. สุดท้ายก็ทาสีน้ำมันกันสนิม จากนั้นตากแดดไว้สัก ๒-๓ วัน ก็จะได้ไม้กวาดทางมะพร้าวที่พร้อมใช้งานแล้วค่ะ
๖. สำหรับวิธีเก็บดูแลรักษาไม้กวาดทางมะพร้าว ไม่ควรกดด้ามไม้กวาดมากเกินไป เพราะจะทำให้ปลายก้านหักหรือโค้งงอ ส่วนตอนนำไปเก็บก็ให้ตั้งด้ามจับลงกับพื้นแล้วพองไว้ข้างกำแพง ไม่ควรวางราบไปกับพื้น หากนำไปกวาดบริเวณที่มีน้ำขัง ควรตากแดดให้แห้งสนิทก่อนนำมาเก็บ ป้องกันการเกิดเชื้อราและไม่ให้ผุพังง่าย

วัสดุและอุปกรณ์

๑. ก้านมะพร้าวที่เหลาใบย่อยออกและผึ่งแดดแล้ว ประมาณ ๓๐๐-๓๕๐ ก้าน
๒. ไม้สำหรับทำด้ามจับ แนะนำให้ใช้ไม้ไผ่ เพราะน้ำหนักเบา แข็งแรง และตอกตะปูง่าย
๓. เชือกและลวด
๔. มีด
๕. ค้อน
๖. คีมตัด
๗. ตะปู
๘. สีน้ำมันกันสนิม

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขา หัตถกรรม

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำตะกร้าหวาย

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นางสาวจันทร์ เพ็ญสุข

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๐๖ หมู่ ๔ บ้านบ่อนางชิง ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ความเป็นมา แรงบันดาลใจ

ได้ความรู้มาจากบรรพบุรุษและเรียนรู้เองเพิ่มเติม เริ่มแรกทำเพื่อใช้เองภายในครอบครัว ยังไม่คิดที่ผลิตเพื่อจำหน่าย เพราะสินค้าไม่หลากหลาย และยังไม่สวยงาม ไม่เป็นที่นิยม ปัจจุบันได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปทรงที่สวยงามมากขึ้น อีกทั้งยังได้มีการเคลือบเงา ทำให้ทนทานต่อการใช้งาน เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าได้อีกด้วย

รายละเอียดของภูมิปัญญา

การผลิตใช้แรงงานของคนในชุมชนและใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชน เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์มีการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาในการจักสานให้กับคนในชุมชนและสมาชิกกลุ่มอาชีพ นักเรียน นำไปสู่การสร้างงาน สร้างอาชีพ เป็นอาชีพที่ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีรายได้ ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

วัสดุและอุปกรณ์

๑. ไม้ไผ่
๒. หวาย
๓. ตะปูเข็ม
๔. ตันกก
๕. กาวลาเท็กซ์
๖. แล็คเกอร์
๗. ลวด

ขั้นตอนการทำตะกร้าหวาย

๑. เตรียมวัสดุ/อุปกรณ์
 - ตันกก นำมาทำเป็นเส้นเล็กๆ ใช้เฉพาะบริเวณผิวของลำต้น นำไปตากแดดให้แห้ง และเปียเป็นเส้นเล็กๆ เตรียมไว้สำหรับสาน
 - หวายจักเส้นหวายและชุบให้เรียบ เป็นเส้นเล็กสำหรับมัดและสานยึดติดโครงผลิตภัณฑ์
 - ไม้ไผ่ ตัดไม้ไผ่ เป็นท่อนเล็กๆ ความยาวประมาณ ๑๖ เซนติเมตร (หรือเท่ากับความสูงของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ) ทาสีเพื่อกันมอด/แมลง
๒. ขึ้นโครงตะกร้า โดยใช้หวายขดเป็นวง ตอกตะปูยึดเพื่อความแน่นหนา
๓. ส่วนกันตะกร้า ใช้ไม้ไผ่วางตามแนวขวาง พันยึดด้วยลวดและเส้นหวาย(ชุบน้ำก่อนเพื่อให้เส้นหวายเหนียวและพันง่ายขึ้น)
๔. ขึ้นโครงด้านข้างด้วยวิธีเดียวกัน ตัดไม้ส่วนเกินออกให้เรียบร้อย
๕. หลังจากประกอบโครงร่างตะกร้าด้วยไม้ไผ่แล้ว ให้ทาด้วยกาวลาเท็กซ์ เพื่อให้ทุกชิ้นส่วนยึดติดกันให้แน่น แล้วทิงไว้ให้แห้ง

๖. นำเส้นกกที่เปียกเตรียมไว้แล้วมาสานขึ้นลาย โดยสานทีละชั้น จนเต็มโครงตะกร้า
๗. เก็บรายละเอียด ตรวจสอบความเรียบร้อย
๘. เคลือบเงาด้วยแล็คเกอร์ ทิ้งไว้ให้แห้ง

เทคนิคในการทำตะกร้าหวาย

๑. การเตรียมและคัดเลือกวัสดุดิบที่มีคุณภาพ จะทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความละเอียด สวยงาม
๒. มีการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพในทุกกระบวนการ โดยเฉพาะการจัดทำโครงตะกร้า ต้องทำให้แน่นหนา แข็งแรง และมีการวางลวดลายให้ลงตัวเพื่อความสวยงาม

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขา แพทย์แผนไทย

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำลูกประคบสมุนไพร

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นายเล็ก เข้มวิสัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๖๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๒๗๑๖๐

ความเป็นมา แรงบันดาลใจ

ลูกประคบเป็นสมุนไพรพื้นบ้านที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยมาช้านานตั้งแต่ปู่ย่าตายาย สมัยก่อนเรียกว่า “ยาตั้ง” เนื่องจากเอาไปตั้งบนปากหม้อดินเผา ใช้น้ำมันรักษาอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากสาเหตุต่างๆ ให้ผลดีได้อย่างน่าอัศจรรย์ ปัจจุบันมีการปรับรูปแบบเพื่อให้ใช้ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน จึงมีการนำมาห่อด้วยผ้าด้ายดิบสีขาวทำเป็นก้อนเพื่อให้เก็บไว้ได้นาน ได้มีการนำสมุนไพรไปผึ่งแดดให้แห้งและนำไปเข้าตู้อบที่อุณหภูมิ ๑๐๐ องศาเซลเซียส ป้องกันไม่ให้ขึ้นรา

รายละเอียดของภูมิปัญญา

การทำลูกประคบสมุนไพรคือการนำสมุนไพรหลายชนิดมาห่อรวมกัน ส่วนใหญ่จะเป็นสมุนไพรที่มีน้ำมันหอมระเหย โดยนำลูกประคบมานึ่งให้ร้อนแล้วใช้ประคบบริเวณที่ปวดหรือเคล็ดขัดยอก สามารถช่วยกระตุ้นการทำงานของระบบไหลเวียนโลหิต ประโยชน์หลักของลูกประคบคือ ใช้บรรเทาอาการเคล็ด ขัด ยอก และลดอาการปวดได้

วัตถุดิบและการผลิตมีดังนี้

๑. ไพล ๕๐๐ กรัม (แก้ปวดเมื่อย ลดการอักเสบ)
๒. ผิวมะกรูด ๒๐๐ กรัม (มีน้ำมันหอมระเหย แก้ลมวิงเวียน ถ้าไม่มีใช้ใบแทนได้)
๓. ตะไคร้ ๑๐๐ กรัม (แต่งกลิ่น)
๔. ใบมะขาม ๓๐๐ กรัม (แก้อาการคันตามร่างกาย ช่วยบำรุงผิว)
๕. ขมิ้นชัน ๑๐๐ กรัม (ช่วยลดการอักเสบ แก้โรคผิวหนัง)
๖. เกลือ ๑ ช้อนโต๊ะ (ช่วยดูดความร้อนและช่วยพาทัวยาซึมผ่านผิวหนังได้ดีขึ้น)
๗. การบูร ๒ ช้อนโต๊ะ (แต่งกลิ่น บำรุงหัวใจ)
๘. ใบส้มป่อย ๑๐๐ กรัม (ช่วยบำรุงผิว แก้โรคผิวหนัง ลดความดัน)

อุปกรณ์การทำลูกประคบ

๑. ผ้าดิบสำหรับห่อลูกประคบ ตัดเป็นผืนขนาด กว้าง ๓๕ x ยาว ๓๕ เซนติเมตร
๒. เชือก หรือ หนังสติ๊ก
๓. ตัวยาทาใช้ทำลูกประคบ
๔. หม้อสำหรับนึ่งลูกประคบ
๕. จานหรือชามอลูมิเนียมเงา (เพื่อให้ไอน้ำผ่านได้) รองลูกประคบ

วิธีการทำลูกประคบ

๑. นำสมุนไพรแต่ละชนิดมาล้างน้ำหลายๆ ครั้ง ให้สะอาด แล้วผึ่งให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำไพล ขมิ้นชัน ตะไคร้ ผิวมะกรูด ใบมะขาม ใบส้มป่อย มาหั่นเป็นชิ้นบางๆ ตากแดดจนแห้ง
๓. นำสมุนไพรทุกชนิดมาผสมรวมกัน เติมการบูร และเกลือ คลุกเคล้าให้เข้ากัน
๔. เตรียมผ้าสำหรับห่อลูกประคบ นำสมุนไพรที่ผสมส่วนผสมเรียบร้อยแล้วนำมาวางบนผ้าแล้วจึงห่อลูกประคบให้แน่น แล้วรัดด้วยเชือก
๕. นำลูกประคบที่รัดเรียบร้อยแล้วใส่บรรจุภัณฑ์และนำไปปรีดด้วยเครื่องรีดอากาศเพื่อไม่ให้ลูกประคบโดนความชื้น

วิธีการห่อลูกประคบสมุนไพร

๑. นำส่วนผสมสมุนไพรของลูกประคบมาวางตรงกลางผ้า เริ่มต้นจับมุมผ้าสองมุมขึ้นมาทาบกัน โดยจับที่ละมุมจนครบ ทั้งสี่มุม จากนั้นจะเกิดมุมผ้าขึ้นมาอีกสี่มุม ให้รวบมุมผ้าที่ละมุมอีกครั้งหนึ่งจนครบทั้งสี่มุม
๒. แต่งชายผ้าให้เรียบร้อยซ้อนกันเป็นชายเดียว จากนั้นค่อยๆ จัดแต่งลูกประคบสมุนไพรให้เป็นรูปทรงกลมที่สวยงาม
๓. เมื่อได้ลูกประคบสมุนไพรที่เป็นรูปทรงกลมที่สวยงามแล้ว ให้นำเชือกมาพันครึ่งร้อยเป็นห่วงให้ชายทั้งสองเท่ากัน
๔. จากนั้นพันทาบกันสองรอบแล้วผูกให้แน่นด้วยเงื่อนตายหนึ่งรอบ ก็จะทำให้เหลือปลายผ้าที่เท่ากัน ทั้งสองข้าง ค่อยๆ จัดระเบียบชายผ้าในส่วนที่จะทำเป็นด้ามจับลูกประคบสมุนไพร
๕. การทำด้ามจับลูกประคบสมุนไพร โดยการจับชายผ้าที่เหลือมาซ้อนกันให้เรียบร้อย เสร็จแล้วพับเข้าหากันเพื่อเก็บชายผ้าทั้งสองด้าน
๖. หลังจากที่เราจัดแต่งและซ้อนชายผ้าของลูกประคบสมุนไพรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้พับลงมาประมาณ ๒.๕ นิ้ว เพื่อทำด้ามจับ ใช้ปลายของเชือกเส้นเดิมมาพันทาบกันอีกสองรอบ โดยการผูกเชือกแบบเงื่อนตายให้แน่นอีกครั้งหนึ่ง
๗. ให้ซ้อนปลายเชือกไว้ในซอกผ้าตรงรอยพับที่เป็นด้ามจับ เพื่อให้ลูกประคบสมุนไพรมีความแข็งแรงและสวยงาม คงทนต่อการใช้งาน
๘. นำเชือกป่านมาผูกให้แน่นอีกครั้งหนึ่งโดยผูกแบบเงื่อนตาย ปลายด้านหนึ่งยาวประมาณ ๒.๕ นิ้ว เสร็จแล้วให้ยกขึ้นมาแนบกับด้ามจับลูกประคบสมุนไพร ใช้ปลายเชือกส่วนที่ยาวกว่าพันขึ้นมา โดยใช้ปลายนิ้วไล่กดเชือกให้แน่น การทำเช่นนี้จะทำให้เชือกเรียงกันดูสวยงามและเป็นระเบียบ
๙. เมื่อพันจนสุดชายเชือกแล้วให้ผูกเงื่อนตายไว้กับปลายเชือกเส้นที่แนบไว้กับด้ามจับในตอนแรก จากนั้นซ้อนปลายเชือกไว้ในซอกผ้าที่เป็นด้ามจับ เพียงเท่านี้ก็จะได้ลูกประคบสมุนไพรที่สวยงามพร้อม สำหรับการใช้งาน

วิธีการใช้ลูกประคบสมุนไพร

๑. นำลูกประคบสมุนไพรสองลูกไปนึ่งในหม้อหนึ่ง (หม้อดินหรือหม้ออะไก็ได้) นึ่งประมาณ ๑๕-๒๐ นาที เมื่อลูกประคบสมุนไพรร้อน ให้นำลูกแรกไปประคบตามจุดหรือตำแหน่งที่ต้องการรักษา นำลูกประคบสมุนไพรลูกที่สองไปนึ่งในหม้อระหว่างที่ใช้ลูกประคบลูกแรก
๒. เมื่อลูกประคบลูกแรกเย็นลง นำลูกประคบลูกแรกกลับไปนึ่งใหม่อีกครั้ง นำลูกประคบสมุนไพรลูกที่สองมาใช้ประคบต่อไป ทำสลับกันไปมา การประคบต้องให้ลูกประคบร้อนอยู่ตลอดเวลา
๓. โดยทั่วไปใช้เวลาในการประคบประมาณ ๑๕-๒๐ นาที ต่อการประคบหนึ่งครั้ง แต่ถ้ามีอาการเคล็ดขัดยอก อาจประคบได้วันละสองครั้ง
๔. วิธีการใช้ลูกประคบสมุนไพร สูตรที่มีการผสมสุราลงไปในลูกประคบสมุนไพร ไม่ควรนำลูกประคบสมุนไพรไปนึ่งก่อนนำมาประคบ เพราะสุรามีฤทธิ์ร้อนอยู่แล้ว สามารถนำลูกประคบสมุนไพรมาประคบได้ทันที

การเก็บรักษาลูกประคบสมุนไพร

- ลูกประคบสมุนไพร สามารถเก็บไว้ได้นาน ๓-๕ วัน ถ้าใส่ตู้เย็นสามารถเก็บได้ ๗ วัน
- ควรผึ่งลูกประคบสมุนไพรให้แห้งก่อนเก็บไม่ให้อับชื้น ถ้าเก็บในตู้เย็นจะเก็บได้นานมากขึ้น
- ลูกประคบสมุนไพรที่แห้ง ก่อนใช้ควรพรมด้วยน้ำหรือเหล้าขาว
- ลูกประคบสมุนไพรที่มีสีเหลืองอ่อนหรือจางลง แสดงว่าตัวยาในลูกประคบสมุนไพรหมดสภาพแล้ว จะใช้ไม่ได้ผล
- เมื่อต้องการจะนำไปใช้ใหม่ ต้องเปลี่ยนผ้าห่อลูกประคบสมุนไพรผืนใหม่
- เวลาที่จะเก็บลูกประคบสมุนไพรไว้เพื่อเอามาใช้ใหม่ ควรเติมเกลือและพืชมะนาวอย่างละหนึ่งช้อนโต๊ะ

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

กฐินปัญญาท้องถิ่น

สาขา ศาสนา

ชื่อกฐินปัญญาท้องถิ่น การเป็นมัคทายก

เจ้าของกฐินปัญญาท้องถิ่น นายสุพัฒน์ จบศักดิ์สาย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๖๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น งานบวช งานแต่ง งานศพและประเพณีต่างๆของทางวัด

ตัวอย่างกฐินปัญญา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขา เกษตรกรรม

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น การปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นายสมชาย เจริญนท

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๖๑ หมู่ที่ ๕ บ้านเสาสูง ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ประวัติพันธุ์

ข้าวไรซ์เบอร์รี่ (ภาษาอังกฤษ: Rice Berry) เป็นผลงานการปรับปรุงสายพันธุ์ของ รศ.ดร.อภิชาติ และทีมนักวิจัยจาก ศูนย์วิจัยพันธุ์ข้าว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และความร่วมมือจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยเป็นการผสมข้ามสายพันธุ์ ระหว่าง ข้าวเจ้าหอมนิล ซึ่งเป็นสายพันธุ์พ่อ + ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ซึ่งเป็นสายพันธุ์แม่ ทำให้ได้ลักษณะที่ดีและคุณประโยชน์เด่นๆ ออกมา ซึ่งพันธุ์ข้าวนี้ได้รับการจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่ ห้ามมีการนำไปขยายพันธุ์ในเชิงการค้าต่อโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก วช. และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะประจำพันธุ์

ข้าวไรซ์เบอร์รี่มีลักษณะเรียวยาว ผิวมันวาว เป็นข้าวเจ้าสีม่วงเข้มคล้ายกับลูกเบอร์รี่ที่มีสีม่วงเข้มเมื่อสุก หากเป็นข้าวกล้องจะมีกลิ่นหอมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว อีกทั้งยังมีรสชาติหอมมัน เนื้อสัมผัสเหนียวนุ่ม เนื่องจากผ่านการขัดสีเพียงแค่บางส่วนเท่านั้น จึงยังทำให้คงคุณค่าทางโภชนาการไว้ได้อย่างครบถ้วน ข้าวสายพันธุ์พิเศษสีม่วงนี้สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี มีอายุเก็บเกี่ยว ๑๓๐ วัน ให้ผลผลิตปานกลาง มีความสามารถต้านทานต่อโรคไหม้ แต่ไม่ต้านทานโรคหาลาว จึงแนะนำให้เปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ทุกรอบของการปลูก

คุณค่าทางโภชนาการ

ข้าวไรซ์เบอร์รี่ อุดมไปด้วยคุณค่าทางอาหารสูง โดยคุณประโยชน์ที่เด่นชัดที่สุดจะพบได้ในน้ำมันรำข้าว และรำข้าว มีคุณสมบัติต่อต้านอนุมูลอิสระได้ดี อุดมไปด้วยโพแทสเซียมในปริมาณสูง นอกจากนั้นยังอุดมไปด้วยสารอาหารอื่นๆ ที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมากมายหลายชนิด ได้แก่ เบต้าแคโรทีน, แกมมาโอไรซานอล, วิตามินอี, วิตามินบี ๑, ลูทีน, แทนนิน, สังกะสี, โอมิก้า ๓, ธาตุเหล็ก, โพลีฟีนอล และเส้นใย เป็นต้น ซึ่งสารอาหารเหล่านี้มีส่วนช่วยในการ บำรุงร่างกาย บำรุงสายตา บำรุงระบบประสาท ลดความเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็ง ช่วยป้องกันโรคต่างๆ ได้อย่างมากมาย อาทิ โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง โรคหลอดเลือด โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคสมองเสื่อม และโรคโลหิตจาง มีส่วนช่วยในการสร้างคอลลาเจน ช่วยชะลอความแก่ ลดระดับไขมัน และคอเรสเตอรอลได้

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สาขา อุตสาหกรรม

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำชิงช้าโยก

เจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นายสมชาย เจริญนท

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๖๑ หมู่ที่ ๕ บ้านเสาสูง ตำบลห้วยโจด อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
ประเภท ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก

กลุ่มเชิงช้ำ

จังหวัด สระแก้ว

ได้เข้าร่วม

การประกวดแผนธุรกิจ OTOP ดีเด่น

ระดับประเทศ ปี 2558

มอบให้ไว้ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2558

(นายขวัญชัย วงศ์นิติกร)
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน